

OPINIA ZEWNĘTRZNA

**AUTOR WSKAZANY PRZEZ MAŁGORZATĘ KIDAWĘ-BŁOŃSKĄ,
WICEMARSZAŁEK SEJMU RP**

dr hab. Sabina Grabowska, prof. nadzw.

Uniwersytet Rzeszowski

BAS-2922/18/A

Warszawa, 12 grudnia 2018 r.

OPINIA PRAWNA

DOTYCZĄCA:

**ZBADANIA POPRAWNOŚCI UCHWAŁY SEJMU RP PRZYJĘTEJ
6 GRUDNIA BR. W SPRAWIE WYRAŻENIA ZGODY PRZEZ SEJM NA
POCIĄgniĘCIE DO ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ I STOSOWANIE ŚRODKA
ZAPOBIEGAWCZEGO W POSTACI TYMCZASOWEGO ARESZTOWANIA POSŁA
STANISŁAWA GAWŁOWSKIEGO, W ZWIĄZKU Z WNIOSEM NACZELNIKA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO WYDZIAŁU ZAMIEJSCOWEGO DEPARTAMENTU
DO SPRAW PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ I KORUPCJI
PROKURATURY KRAJOWEJ W SZCZECINIE Z DNIA 24 CZERWCA 2018 R.**

I. PODSTAWA PRAWNA OPINII

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 1799);
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, (t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 1987);
4. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M.P. 2018 r., poz. 729).

II. WYKAZ SKRÓTÓW

Opiniująca – dr hab. Sabina Grabowska;

Zlecający – Kancelaria Sejmu, Biuro Analiz Sejmowych, Warszawa;

Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);

Ustawa – Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 1799);

k.p.k. – Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 1987);

Regulamin Sejmu – Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M.P. 2018 r., poz. 729).

I.

Dnia 25 czerwca 2018 r. do Marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego wpłynął wniosek p.o. Naczelnika Zachodniopomorskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2018 r. W piśmie przewodnim I Zastępca Prokuratora Generalnego wnioskuje „o wyrażenie zgody przez Sejm RP na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej oraz zgody na stosowanie tymczasowego aresztowania, wobec posła na Sejm VII kadencji – Stanisława Gawłowskiego w postępowaniu prowadzonym pod sygn. akt PK XI WZ Ds 8.2016”.

Wzmiankowane postępowanie jest prowadzone od 2016 r., a prokuratura zwracała się już w grudniu 2017 r. do Sejmu w sprawie uchylenia immunitetu posłowi S. Gawłowskiemu oraz wyrażenia zgody na jego zatrzymanie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa obszernie opisanego w przedmiotowym wniosku (art. 105 ust. 1 Konstytucji)¹. Do uchylenia immunitetu na mocy uchwały Sejmu nie doszło, gdyż poseł Gawłowski złożył oświadczenie o wyrażeniu zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, natomiast zgodę na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie Sejm wyraził na posiedzeniu plenarnym w dniu 12 kwietnia 2018 r. (art. 105 ust. 2 Konstytucji RP, art. 10 ust. 1 ustawy, art. 134 Regulaminu Sejmu) W rezultacie doszło do zatrzymania posła S. Gawłowskiego, a właściwy sąd wyraził zgodę na jego tymczasowe aresztowanie na okres 3 miesięcy, który to termin upływał w dniu 12 lipca 2018r. o godz. 11.25.

Wniosek z dnia 24 czerwca 2018 r. został przedłożony w związku z faktem ujawnienia nowych faktów w ramach prowadzonego przez Prokuraturę Krajową postępowania przeciwko S. Gawłowskiemu. W świetle obowiązujących przepisów oraz wyrażanych na ich podstawie opinii nie budzi wątpliwości fakt, że ujawnienie podejrzenia popełnienia kolejnych – tj. nie wzmiankowanych we wcześniejszym wniosku o uchylenie immunitetu parlamentarnego – czynów karalnych wymaga

¹ Jak zauważa M. Chmaj: „każda forma pociągnięcia posła albo senatora do odpowiedzialności sądowej (...) wymaga wcześniejszego uzyskania zgody Sejmu lub Senatu”, zob.: idem: *Stan i perspektyw immunitetu parlamentarnego w Polsce, [w:] Dziesięć lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, red. E. Gdulewicz, H. Zięba-Zalucka, Rzeszów 2007. Takie rozumienie ust. 1 art. 105 Konstytucji jest powszechne w doktrynie prawa konstytucyjnego. Zob. m.in. L. Garlicki, *Nota 16 do art. 105 Konstytucji*, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. II*, red. L. Garlicki, Warszawa 2001, J. Mordwiłko, *Opinia w sprawie trybu postępowania Sejmu w świetle art. 105 Konstytucji*, „Przegląd Sejmowy” 2002, nr 3, s. 86, M. Zubik, *Immunitet parlamentarny w nowej Konstytucji RP*, „Państwo i Prawo” 1997, z. 9, s. 21 oraz K. Grajewski, *Immunitet parlamentarny w prawie polskim*, Warszawa 2001, s. 99-100.

skierowania do Sejmu nowego wniosku o zgodę na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej oraz zatrzymanie posła². Wątpliwości wzbudza natomiast szereg innych nieścisłości i niejasności, które Sejm powinien wziąć pod uwagę rozpatrując przedmiotowy wniosek.

W tym samym czasie, gdy do Sejmu wpłynął wniosek z dnia 24 czerwca 2018 r., prokuratura zwróciła się do Sądu Okręgowego w Szczecinie z wnioskiem o przedłużenie aresztu tymczasowego zastosowanego wobec S. Gawłowskiego na dalszy czas określony, tj. do dnia 10 października 2018 r. Sąd w dniu 11 lipca 2018 r. uwzględnił wniosek, wskazując, że zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia zarzucanych przestępstw przez podejrzanego. Daje to podstawę do zastosowania środków zapobiegawczych, w tym także tymczasowego aresztowania, gdyż część czynów jest zagrożonych karą pozbawienia wolności w wymiarze 8 lat³.

W opinii sądu konieczność przeprowadzenia kolejnych czynności procesowych, a zwłaszcza przesłuchań świadków wymaga zminimalizowania możliwości wpływania podejrzanego na ich przebieg, uzasadnia zastosowanie odpowiedniego środka zapobiegawczego. Z kolei ilość i charakter zarzutów wskazuje, iż właściwym środkiem zapobiegawczym nadal pozostaje areszt tymczasowy. Sąd Okręgowy uznał jednak za możliwe uchylenie aresztu tymczasowego i jego zastąpienie poręczeniem majątkowym, którego wysokość w przypadku S. Gawłowskiego ustalił na 500 000 zł. Warto dodać, że tego rodzaju środek zapobiegawczy pozwala na zdyscyplinowanie podejrzanego, gdyż w razie stwierdzenia tzw. niesubordynacji procesowej może nastąpić orzeczenie o przepadku poręczenia oraz o ponownym zastosowaniu aresztu tymczasowego.

II.

O ile aprobująco należy ocenić działania prokuratury związane ze skierowaniem do Sejmu wniosku w związku z ujawnieniem nowych czynów (w art. 257 § 1 oraz art. 251 § 3 *in fine* k.p.k.), co wymaga odrębnej zgody na ukaranie podejrzanego

² J. Skorupka, *Stosowanie i przedłużanie tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym*, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 12, s. 104 i nast., K. Grajewski, *Komentarz do art. 10*, [w:] *Komentarz do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora*, red. K. Grajewski, Warszawa 2014, s. 143 i nast., J. Grajewski, *Przebieg procesu karnego*, Warszawa 2004, s. 113; J. Tylman, [w:] *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2005, s. 521; S. Waltoś, *Proces karny. Zarys systemu*, Warszawa 2005, s. 415–416.

³ Zob. postanowienie SA we Wrocławiu z dnia 19 października 2005 r., II AKz 453/05, OSA 2006, nr 3, poz. 15.

posta⁴, to dziwi, dlaczego wniosek z dnia 24 czerwca 2018 r. nie został wycofany i zastąpiony właściwym w związku z zaistnieniem nowych okoliczności⁵. Za takie należy uznać wydanie dnia 11 lipca 2018 r. przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowienie o przedłużeniu aresztu tymczasowego oraz jego zastąpieniu innym środkiem zapobiegawczym, tj. poręczeniem majątkowym. Sąd podjął taką decyzję po zapoznaniu się z przedstawionymi przez prokuraturę materiałami zgromadzonymi w ramach prowadzonego śledztwa, niewątpliwie po uprzednim rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, także tych wskazanych w obszernym wniosku z dnia 24 czerwca 2018 r. skierowanym do Sejmu. Należy zatem uznać, że ocena sądu winna wpłynąć na argumentację prokuratury, skłaniając ją do refleksji zarówno nad zakresem śledztwa, jak i środkami zapobiegawczymi możliwymi do zastosowania wobec podejrzanego posta. Tymczasem prokuratorzy uznali, że pomimo przedłożenia przez sąd poręczenia majątkowego nad tymczasowe aresztowanie, mogą wnioskować do Sejmu o zgodę na „stosowanie tymczasowego aresztowania”, być może wychodząc z założenia, że uzyskanie takiej zgody wpłynie na decyzje podejmowane w przyszłości przez sąd. Taka postawa budzi obawy związane z motywacjami prokuratorów wnioskujących o stosowanie aresztowania tymczasowego i jego – niejednokrotnie wielokrotne – przedłużanie. Praktyka nadużywania aresztowania tymczasowego jest od lat przedmiotem krytyki doktryny prawa, a także Europejskiego Trybunału Praw Człowieka⁶.

Trudno zakładać, że prokuratorzy prowadzący śledztwo, w którym podejrzanym jest prominentny polityk to osoby początkujące, zwłaszcza, że przedmiotowy wniosek może zostać złożony jedynie za pośrednictwem Prokuratury Krajowej, której

⁴ J. Mordwiłko, *Możliwość powtórnego rozpatrywania przez Sejm wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej posta w przypadku, gdy po niewyrażeniu zgody przez Sejm uległy zmianie istotne okoliczności sprawy lub gdy zwróci się o to sam zainteresowany*, „Przegląd Sejmowy” 1996, nr 1, s. 99 i nast.

⁵ Por. postanowienie SA w Krakowie z dnia 11 lipca 2001 r., II Akz 203/01, KZS 2001, nr 7–8, poz. 44. Jak zauważa J. Skorupka: „podejrzanym nie może ponosić skutków złej organizacji postępowania”, zob. op. cit., s. 116.

⁶ Zob. wyrok ETPCz z dnia 11 lipca 2000 r. w sprawie 25792/94, Trzaska przeciwko Polsce, LEX nr 40798; wyrok ETPCz z dnia 26 lipca 2001 r. w sprawie 34097/96, Kreps przeciwko Polsce, LEX nr 48327; wyrok ETPCz z dnia 28 marca 2002 r. w sprawie 25415/94, Klamecki przeciwko Polsce, LEX nr 51414; decyzja ETPCz z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie 30865/96, Jasiński przeciwko Polsce, LEX nr 56998. Wyroki podaje za J. Skorupka, op.cit., s. 117. M. Wąsek-Wiaderek, (w:) *Przegląd orzecznictwa europejskiego dotyczącego spraw karnych* 2005, nr 3, s. 4, P. Winczorek, *Porządek z immunitetami*, „Rzeczpospolita” 06.04.2007, M. Chmaj, op.cit., D. Frey, *Immunitet musi być związany z wykonywaną funkcją*, „Rzeczpospolita” 12.04.2007, Bień-Kacała A., Galster J., *Głosa do wyroku TK z dnia 28 listopada 2001 r.*, K. 36/01, *Kwartalnik Prawa Publicznego* 2001, nr 4, s. 237.

funkcjonariusze powinni stanowić elitę tego zawodu. Wydaje się zatem oczywiste, iż szeroko rozumiana prokuratura miała świadomość, że:

- 1) nie da się aresztować osoby przebywającej w areszcie, nawet jeśli śledztwo ujawni nowe okoliczności sprawy,
- 2) w przypadku posła aresztowanego przy aprobachie Sejmu zgoda na dalsze stosowanie aresztu tymczasowego jest uzależniona wyłącznie od decyzji właściwego sądu, nie zaś Sejmu,
- 3) to właściwy sąd decyduje o sposobie i zakresie stosowania środków zapobiegawczych,
- 4) nie ma możliwości równoczesnego stosowania środka zapobiegawczego zastosowanego przez sąd (tj. poręczenia majątkowego) oraz środka o zgodę na którego zastosowanie wniosowała do Sejmu prokuratura (tj. aresztu tymczasowego),
- 5) wnioski formułowane w ramach prowadzonego postępowania muszą uwzględniać aktualne okoliczności, a zatem nie można ich składać przedwcześnie (zanim nastąpi określone zdarzenie), ani po czasie (w innych realiach niż wskazane we wniosku).

Działania podjęte przez prokuraturę cechuje zatem niezrozumiała nonszalancja, wynikająca być może z przekonania, że uzasadnienie merytoryczne w tej konkretnej sprawie nie ma znaczenia, a o wyniku głosowania zdecyduje przynależność partyjna posła Gawłowskiego. Na marginesie, założenie takie jest racjonalne, o ile weźmiemy pod uwagę, że na historię instytucji immunitetu parlamentarnego w Polsce składają się głównie przypadki jego nadużywania oraz historycznej obrony uprzywilejowania partyjnych koleżanek i kolegów.

III.

W związku z tym należy podjąć próbę odpowiedzi na pytanie, czy wniosek prokuratury z 24 czerwca 2018 r. był zasadny? Prokuratura wniosowała w nim o „wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej” – co nie budzi zastrzeżeń – oraz o „stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania posła Stanisława Gawłowskiego” – co rodzi uzasadnione wątpliwości.

Jak już wspomniano, aresztowanie osoby aresztowanej jest niemożliwe, możliwe jest natomiast dalsze stosowanie tego środka zapobiegawczego, choć

decyzja w tej sprawie nie należy do Sejmu. W tym sensie wniosek z 24 czerwca 2018 r. jest bezzasadny. Wprawdzie w przedstawionych opiniach umniejszane jest znaczenie użytego sformułowania, a eksponowanie różnic pomiędzy „zastosowaniem” aresztu tymczasowego, a jego „stosowaniem” jest definiowane jako językowy puryzm, jednak sprawa wydaje się mieć zbyt poważne znaczenie dla wyznaczania granic stosunków zachodzących pomiędzy polskim parlamentem i jego organami, a szeroko rozumianymi organami ścigania, żeby ją bagatelizować. Inną sprawą jest, że można wskazać przypadki, gdy przedstawiciele wnioskodawcy podczas posiedzeń Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych (oraz jej odpowiedników w poprzednich kadencjach) dokonywali ustnego sprostowania omyłek pisarskich. Podczas posiedzenia w dniu 3 grudnia 2018 r., gdzie była opiniowana formalna poprawność oświadczenia posła Gawłowskiego w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, przedstawiciele Prokuratury Krajowej nie zgłaszali uwag do treści wniosku, a zatem należy uznać, że nie zawierał on błędów pisarskich ani oczywistych omyłek⁷.

W przypadku tego rodzaju nieskomplikowanych i powtarzalnych wniosków wykorzystuje się wcześniej przygotowane szablony lub modyfikuje wniosek kierowany wcześniej do tego samego organu w zbliżonej sprawie. O ile mamy do czynienia z wnioskiem o uchylenie immunitetu poselskiego, korekta dotyczy jedynie danych wnioskodawcy oraz personaliów posła. W przedmiotowej sprawie prokuratura miała ułatwione zadanie, gdyż był to kolejny wniosek Naczelnika Zachodniopomorskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Szczecinie dotyczący posła Stanisława Gawłowskiego. Poprzedni, oznaczony datą 20 grudnia 2017 r., zawiera odmienną treść, mianowicie wnioskodawcy oczekują, iż Sejm wyrazi zgodę „na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie”. Tymczasem wniosek z 24 czerwca 2018 r. dotyczy zgody na „pociągnięcie do odpowiedzialności karnej i stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania”. A zatem teza o nieistotnej językowej pomyłce nie znajduje potwierdzenia, chyba że pomyłka miała inny charakter i polegała na skierowaniu do Sejmu wniosku o zbliżonej treści, jak w przypadku wniosku przygotowanego na użytek postępowania

⁷ Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych, nr 76, z dnia 3 grudnia 2018 r., Kancelaria Sejmu, Biuro Komisji Sejmowych, VIII kadencja, Warszawa 2018, s. 4 i nast.

przed sądem. Do kompetencji sądu należy decyzja, czy zasadne jest dalsze „stosowanie tymczasowego aresztowania”, ale w przypadku Sejmu wnioski takie jest bezprzedmiotowy, gdyż leży poza zakresem jego kompetencji⁸.

IV.

Wobec zgłaszanych przez posłów i sygnalizowanych w opiniach wątpliwości dotyczących zarówno treści wniosku z dnia 24 czerwca 2018 r., jak też dynamicznie zmieniających się okoliczności sprawy, organy Sejmu winny zachować dużą ostrożność podczas jego procedowania. Uzasadnione wątpliwości powinny zostać zasygnalizowane już podczas przekazania przez Marszałka Sejmu wniosku przewodniczącemu Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych, co miało miejsce dnia 12 września 2018 r., tj. po niemal trzech miesiącach od daty wpływu, dwa miesiące po zamianie przez sąd stosowanego wobec posła Gawłowskiego środka zapobiegawczego z aresztu tymczasowego na poręczenie pieniężne. Wątpliwości takie powinny zaistnieć oraz wpłynąć na decyzje ww. osób zwłaszcza wobec silnego nagłośnienia sprawy S. Gawłowskiego w mediach, a także jego nietypowego statusu jako do niedawna przebywającego w areszcie posła. Postawę Marszałka Sejmu należy ocenić krytycznie, gdyż nadając bieg sprawie zainicjowanej wadliwym wnioskiem naruszył powagę Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Równie krytycznie należy postrzegać działania podjęte w Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych, gdzie aprobatą dla działań prowadzonych przez prokuraturę wobec posła opozycji przeważała nad refleksją nad jakością wniosku skierowanego przez prokuraturę. Można domniemywać, iż większość członków komisji opierała się na opiniach przedstawionych przez służby legislacyjne Sejmu, ale nie usprawiedliwia to bezrefleksyjnej postawy, bierności, a także nie podjęcia jakiegokolwiek aktywności mającej na celu uzyskanie wyjaśnień od obecnych na posiedzeniu przedstawicieli Prokuratury Krajowej.

⁸ K. Grajewski, *Status prawny posła i senatora*, Warszawa 2006, s. 74; L. Garlicki, *art. 105*, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. II, red. L. Garlicki, Warszawa 2001. Zob.: *Orzeczenie TK z dnia 28 stycznia 1991 r. K 13/90*, OTK 1991–1992/III, poz. 3, s. 76. Jak trafnie zauważa A. Dana: „Słusznie podkreśla Trybunał Konstytucyjny, że immunitet trzeba traktować nie tyle jako przywilej indywidualny, przyznany poszczególnym członkom parlamentu, ile jako przywilej instytucji”, idem, *Podmiotowy zakres immunitetu w polskim systemie prawnym*, „Doctrina. Studia społeczno-polityczne” 2011, nr 8, s. 44-45.

Za trafną należy uznać konstatację posła J. Urbaniaka, który zwrócił uwagę na wymóg zweryfikowania dotychczasowych działań prokuratury, zwłaszcza, że zwraca się ona do Sejmu do raz kolejny w ramach tego samego postępowania, gdy tymczasem nie odpowiedziała na kierowane pod jej adresem zapytania komisji⁹. Czyni to wątpliwym zasadność kolejnego wniosku, zwłaszcza w tej jego części, gdzie jest mowa o „stosowaniu tymczasowego aresztowania”.

V.

Konkludując należy uznać, że wniosek Naczelnika Zachodniopomorskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przeszypczosci Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2018 r. – o wyrażenie zgody przez Sejm na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej i stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania posła Stanisława Gawłowskiego obarczony był poważnymi błędami już w momencie jego przedłożenia Marszałkowi Sejmu (tj. dnia 25 czerwca 2018 r.). Jako taki powinien zostać zwrócony wnioskodawcy, wraz z informacją, iż Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – będący organem władzy ustawodawczej – nie posiada kompetencji z zakresu zgody na stosowanie tymczasowego aresztowania ani jego dalsze stosowanie wobec jakichkolwiek podmiotów, nawet będących posłami na Sejmie. Zgoda na pociągnięcie posła do odpowiedzialności karnej ma personalny, zindywidualizowany i jednorazowy charakter¹⁰, natomiast zgoda na tymczasowe aresztowanie oznacza możliwość zastosowania odpowiedniego środka zapobiegawczego przez właściwy sąd, podobnie jak odstąpienie od jego stosowania, jego ewentualne przedłużenie, czy zastosowanie innego adekwatnego środka.

Nadanie sprawie biegu przez Marszałka Sejmu w dniu 12 września 2018 r. wobec zmiany okoliczności w zakresie stosowania środków zapobiegawczych w związku z decyzją Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 lipca 2018 r. zasługuje na krytyczną ocenę, podobnie jak rozpatrzenie wniosku bez poddania go jakiegokolwiek krytycznej analizie w Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych. Ta sama filozofia spowodowała, że pomimo merytorycznych zastrzeżeń posłów opozycji wniosek uzyskał aprobatę Sejmu na posiedzeniu

⁹ Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Regulaminowej..., s. 5 i nast.

¹⁰ B. Banaszak, *Immunitet parlamentarny uwagi de lege lata i de lege ferenda*, „Państwo i Prawo” 1994, z. 4, s. 43, idem: *Immunitet chroni nie tylko parlamentarzystów*, „Rzeczypospolita” 2007, nr 29, B. Janusz-Pohl, *Immunitety w polskim postępowaniu karnym*, Warszawa 2009, s. 113.

plenarnym w dniu 6 grudnia 2018 r. Tymczasem przedmiotowy wniosek – częściowo bezprzedmiotowy, częściowo zaś nieaktualny – Sejm winien pozostawić bez rozpatrzenia.